

پوسیدگی در شیرخواران

کمیته علمی انجمن دندان پزشکی کودکان

**Iranian Association
of Pediatric Dentistry**

این نوع پوسیدگی عموماً در بچه های "زیر شش سال" رخ می دهد و معمولاً دندان های پیشین فک بالا را درگیر میکند .

از جمله علل ایجاد کننده ی آن می توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱- **تغذیه ی نامناسب:** مهم ترین عامل ایجاد این نوع پوسیدگی می باشد. بطور مثال :

الف) نوزاد در طول روز به طور مکرر از شیشه شیر استفاده کند. جهت جلوگیری از این اتفاق میتوان شیر را با آب رقیق کرد و سپس این عمل را در شب های بعد نیز تکرار کرد . این عمل ممکن است تا دو ماه به طول انجامد.

ب) نوزاد قبل از خواب از شیشه ی شیرخاوی مواد قندی مثل مربا ، عسل یا سایر نوشیدنی های شیرین استفاده کند.

ج) مصرف مکرر شیر در شب (چه به صورت شیشه شیر و چه از طریق سینه مادر)

۲- تمیز نکردن دهان و دندان کودک

توسط والدین: می بایست دندان های کودک قبل از خواب تمیز شود.

۳- استفاده از شیشه شیر جهت نوشیدن شیر بعد از یک سالگی: می بایست کودک در این سن از لیوان جهت نوشیدن شیر استفاده کند.

۴- وجود پوسیدگی های متعدد در دهان پدر و مادر کودک: والدین مهم ترین منبع انتقال میکروب پوسیدگی زا به دهان کودکانشان هستند.

۵- عدم مراجعه به دندانپزشک برای معاینه مرتب

۶- مصرف مکرر میان وعده های پوسیدگی زا مثل کیک، تافی ، شکلات و نوشابه ها

پیشگیری :

قبل از رویش دندان ها ، لثه ی کودک دوبار در روز با یک گاز مرطوب تمیز شود . بعد از رویش اولین دندان شیری ، باید تا ۱/۵ سالگی مسواک های انگشتی و گاز مرطوب برای تمیز کردن استفاده شود. تا قبل از ۴ سالگی نیز می توان از مسواک بدون خمیر دندان یا مسواک + خمیردندان بدون فلوراید استفاده کرد.

می توان از خمیر دندان کودکان (بدون فلوراید) به همراه مسواک های مخصوص کودک نیز استفاده کرد . مقدار مصرف این خمیردندان در کودکان زیر ۴ سال باید به اندازه ی یک دانه ی برنج و در کودکان بالای ۴ سال به اندازه ی یک نخود فرنگی باشد.

بر خلاف تصور بسیاری از والدین، قطره آهن در ایجاد پوسیدگی های دندانی زودرس دوران کودکی هیچ نقشی ندارد، بلکه فقط سبب تغییر رنگ دندان های پوسیده می گردد.

کدام دندانها بطور شایع تحت تاثیر پوسیدگی های دندانی زودرس دوران کودکی قرار می گیرند؟

چهار دندان پیشین شیری فک بالا، آسیاهای اول شیری هر دو فک و دندانهای نیش شیری فک پایین، معمولا دندانهایی هستند که به این پوسیدگی ها دچار میشوند. دندان های پیشین فک پایین به دلیل محافظت زبان اغلب سالم می مانند.

توصیه ها :

اولین علامت شروع پوسیدگی های دندانی زودرس، ظاهر شدن ضایعات سفید بر روی دندان می باشد. پس بلافاصله با مشاهده این علامت به دندانپزشک اطفال مراجعه شود.

اولین ملاقات کودک با دندان پزشک باید حداکثر ۶ ماه پس از رویش اولین دندان یا نهایتا قبل از سن یک سالگی صورت گیرد.

